

საქმე N 05-----956105

საქმე N 1-140-19

გა--ჩენი საქართველოს სახელით

23.05.2019 წელი

ქ. ო-----ი

ო-----ის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე ბიძინა სტურუა
სხდომის მდივანი მამუკა ჩავლეშვილი

ბრალდების მხარე

პროკურორი: რ-----ე

დაცვის მხარე

ადვოკატი: გ-----ე

ღია სასამართლო სხდომაზე არსებითად განიხილა სისხლის სამართლის საქმე
N0-----

ბრალდებული: ზ-----ე

მამის სახელი: ს-----

დაბადებული: 2-.0-.1--- წელი

პირადი ნომერი: 3-----

მოქალაქეობა: საქართველოს მოქალაქე

გა--თლება: საშუალო

ოჯახური მდგომარეობა: დაოჯახებული

ნასამართლობა: არ მქონე

მისამართი: ო-----ი, სოფელი გ-----თა.

რეგისტრირებული: ო-----ი, სოფელი გ-----თა.

კვალიფიკაცია: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12-1-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტი.

დისპოზიცია: ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის სისტემატური
შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ტანჯვა ჩადენილი არასრულწლოვნის
თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ.

აღწერილობით-სამოტივაციო ნაწილი

1. სასამართლომ დაადგინა

1.1. 2004 წლიდან ნა-----ძე ცოლად გაყვა ო-----ის მუნიციპალიტეტის სოფელ გ-----თაში მცხოვრებ კ-----ეს, რომლებიც იმყოფებოდნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში, ისინი ერთიან საოჯახო თა--ცხოვრებას ეწეოდნენ კ-----ის მშობლებთან: ზ-----ესთან და ნ-----ესთან ერთად და ქონდათ ერთიანი საოჯახო მეურნეობა. დაოჯახების პირველი წლიდან, ნ-----ა ჰ-----ძეს და ზ-----ეს დაეძაბათ ურთიერთობა, რა დროსაც ზ-----ე, არასრულწლოვანი 2-0- 2--- წელს დაბადებულ ზ----- ჰ-----ძის და 2-0-2--- წელს დაბადებული ნ----- ჰ-----ძის თანდასწრებით, ო-----ის მუნიციპალიტეტის სოფელ გ-----თაში, საცხოვრებელ სახლში, სისტემატურად შეურაცხყოფდა ნა-----ძეს, რაც გრძელდებოდა 2019 წლის 28 მარტამდე. მიუხედავად იმისა, რომ ნა-----ძე დაკავებული იყო საოჯახო საქმეებით, ზრდიდა შვილებს, ზ-----ე იყო უკმაყოფილო და ნა-----ძის მიმართ გამოხატავდა აგრესიას, ლანძღავდა, აგინებდა დედის მისამართით, უწოდებდა მსუბუქი ყოფაქცევის ქალს, ამადლიდა მის მიერ ოჯახში შეტანილ სარჩოს, რა დროსაც დაზარალებული განიცდიდა ტანჯვას და დამცირებას, რისთვისაც დაზარალებული იძულებული იყო ზამთრის პერიოდში გასულიყო სხვა ოთახში და გაეძლო სიცვიისთვის. მსგავსი ქმედებების სისტემატურობას განსაკუთრებით ადგილი ჰქონდა 2018 წლიდან 2019 წლის 28 მარტამდე.

2. ქმედების სამართლებრივი აღწერა

ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ტანჯვა და დამცირება, ჩადენილი არასრულწლოვანთა თანდასწრებით მათივე ოჯახის წევრის მიმართ.

2.1. 2019 წლის 10 მაისის წინასასამართლო სხდომაზე სასამართლომ მოისმინა ბრალდების და დაცვის მხარეთა მოსაზრებები, გაეცნო წარმოდგენილ მტკიცებულებებს და ბრალდების მტკიცებულებები საკმარისად მიიჩნია ვარაუდისათვის, რომ აღბათობის მაღალი ხარისხით **ბრალდებულ ზ-----ის** მიმართ გამოტანილ იქნებოდა გამამტყუნებელი გა--ჩენი. წინასასამართლო სხდომაზე ბრალდებულის ინტერესების დამცველ ადვოკატს სადავოდ არ გაუხდია ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ხოლო ბრალდების მხარემ სადავოდ მიიჩნია მხოლოდ ზ-----ის გამოკითხვისას მიღებული ინფორმაცია.

საქმის არსებითი განხილვის დროს, ბრალდებულმა ზ-----ემ თავი არ ცნო დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებაში, თუმცა ბრალდებულის ინტერესების დამცველი ადვოკატი დაეთანხმა საქმეში არსებულ ყველა ფაქტობრივ გარემოებას, ამასთან მხარეები შეთანხმდნენ, რომ საქმეში არსებული არც ერთი მტკიცებულება სადავო არ არის და ორივე მხარე სრულად ეთანხმება აღნიშნული მტკიცებულებებით დადგენილ და დადასტურებულ ფაქტობრივ გარემოებებს.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **73.1** მუხლის "დ" ქვეპუნქტით, გამოკვლევის გარეშე მტკიცებულებად მიიღება ნებისმიერი სხვა

გარემოება თუ ფაქტი, რომელზედაც მხარეები შეთანხმდებიან.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **220-ე** მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თა--ხმად, წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე მხარეთა მონაწილეობით საქმის არსებითი განხილვისათვის მოსამზადებლად ამტკიცებს მხარეების მიერ წარსადგენ მტკიცებულებათა ნუსხას, ასევე მათგან მიღებულ იმ მტკიცებულებათა ჩამონათვალს, რომლებსაც მხარეები სადავოდ არ ხდიან. მტკიცებულების უდავოდ მიჩნევით, მხარეები პრაქტიკულად იყენებენ მათთვის, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **73.1** მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით მინიჭებულ უფლებამოსილებას.

ვინაიდან მხარეებმა არც ერთი მტკიცებულება სადავოდ არ მიიჩნიეს, ისინი გამოკვლევის გარეშე მიღებულ იქნა მტკიცებულებად, როგორც პრეიუდიცია.

განსახილველ საქმეში უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებების საქმის არსებით განხილვაზე გამოკვლევა არ მომხდარა, თუმცა ისინი სასამართლომ უნდა შეაფასოს საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **82.1** მუხლის მოთხოვნათა დაცვით.

2.2. საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტის თა--ხმად, გამამტყუნებელი გა--ჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის პირველი და მე-3 ნაწილების შესაბამისად, გამამტყუნებელი გა--ჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით. აღნიშნული ნორმები განიმარტა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილებით, საქმეზე - „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, რომლის მიხედვით, „ზემოაღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, გა--მტკიცებს უდა--შაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს - „in dubio pro reo“, რომლის თა--ხმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრალდებების საფუძველზე და ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. მხოლოდ უტყუარი მტკიცებულებების საფუძველზე პასუხისმგებლობის დაკისრების პრინციპი წარმოადგენს იმის გარანტიას, რომ სახელმწიფო მოხელეთა თვითნებობისა თუ შეცდომების შედეგად არ მოხდეს უდა--შაულო პირის მსჯავრდება. უტყუარობის კონსტიტუციური სტანდარტი მოიცავს მოთხოვნას, რომ საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტისა თუ გარემოების დადასტურება მხოლოდ სანდო წყაროდან მიღებული და ჯეროვნად შემოწმებული ინფორმაციის საფუძველზე მოხდეს. მტკიცებულების

საფუძველზე მიღებულმა ინფორმაციამ უტყუარად, ერთმნიშვნელოვნად უნდა მიუთითოს იმ ფაქტობრივ გარემოებაზე, რომლის დასადასტურებლადაც არის წარმოდგენილი. ამდენად, უტყუარი მტკიცებულებები სისხლის სამართლის პროცესში წარმოადგენს გა--ჩენის დადგომისათვის უალტერნატივო საშუალებას. ამასთანავე, და--შაულებრივი ქმედება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოირიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ კონკრეტული და--შაულის ჩადენასთან დაკავშირებით. სასიცოცხლოდ აუცილებელია, რომ სახელმწიფოს ლეგიტიმური უფლება, გა--ხორციელოს სისხლისსამართლებრივი დევნა, აღასრულოს მართლმსაჯულება, არ იქნეს დასუსტებული ისეთი მტკიცებულებითი სტანდარტით, რომელიც მიუკერძოებელ ადამიანს, საზოგადოებას გაუჩენს ეჭვს უდა--შაულო პირის მსჯავრდების შესახებ“.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **2-9.2** მუხლით, არ შეიძლება, გამამტყუნებელ გა--ჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **3.13** მუხლის მიხედვით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტი არის სასამართლოს მიერ გამამტყუნებელი გა--ჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრალეულობაში.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცების სტანდარტი დადგენილია, ასევე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ. აღნიშნულთან დაკავშირებით, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ საქმეში *Taniş and Others v. Turkey* (no. 65899/01, ECHR 30/11/2005) განმარტა შემდეგი: „წერილობითი და ზეპირი მტკიცებულებების შეფასებისას სასამართლო ითვალისწინებს უკვე დადგენილ სტანდარტს - გონივრულ ეჭვს მიღმა. მსგავსი მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს მხოლოდ საკმარისად ძლიერი, ნ-----ი და შეთანხმებული დასკვნებიდან, ან მსგავსი უდავო ფაქტების ვარაუდიდან. დამატებით უნდა აღინიშნოს, რომ მხარეთა ქცევა მტკიცებულებათა მოპოვებისას შესაძლებელია იყოს მხედველობაში მიღებული“.

სასამართლომ ასევე საქმეში: *Shlychkov v. Russia*, (no.40-52/05, § 56, ECHR 09/0-/2016) განმარტა: მტკიცებულებათა შეფასებისას სასამართლო იყენებს „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ მტკიცებულებით სტანდარტს, მაგრამ ამატებს, რომ ასეთი მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ძლიერი, აშკარა და ურთიერთშეთანხმებული დასკვნებიდან ან ა--ლოგიური ფაქტის შესახებ უტყუარი პრეზუმფციების ერთობლიობიდან (ასევე იხ.: *Keller v. Russia*, no. 2-824/04, § 114, ECHR 17/10/2013; *Huseynli and others v. Azerbaijan*, no(s).67360/11, 67964/11, 69379/11, § 87, ECHR 11/0-/2016; *Baka v. Hungary [GC]*, no. 20--1/12 §143, ECHR 23/0-/2016; *Zyakun v.Ukraine*, No. 3400-/0-, §40, ECHR 2-/0-/2016). ამდენად, მტკიცების სტანდარტი არაა სავალდებულო იყოს აბსოლუტურად სარწმუნო, თუმცა, უნდა აკმაყოფილებდეს შესაძლებლობის საკმაოდ მაღალ სტანდარტს. რაც შეეხება საქმეში არსებული მტკიცებულებების შეფასებას, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ განმარტებულია, რომ მტკიცებულებათა შეფასება, მათ შორის მათი რელევანტურობის განსაზღვრა

არის ეროვნული სასამართლოების პრეროგატივა (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 1988 წლის 6 დეკემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე Barberà, Messegue, Jabardo v. Spain, no. 10590/93, 0-/12/1988, პუნქტი 68). ევროპული სასამართლო მიიჩნევს, რომ შიდასახელმწიფოებრივი სასამართლო უკეთეს პოზიციაშია, ევროპულ სასამართლოსთან შედარებით, რათა შეაფასოს მტკიცებულება, დაადგინოს ფაქტები და განმარტოს შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2010 წლის 8 აპრილის გადაწყვეტილება საქმეზე Bulchevy v. Russia, no. 240-6/04, 04/10/2010, პუნქტი 32).

სასამართლოს მიაჩნია, რომ ზ-----ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12-¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტით გათვალისწინებული და--შაულისათვის, გარდა ბრალდებულის აღიარებისა, დადასტურებულია მხარეთა შუამდგომლობის საფუძველზე დასაშვებად და უდავოდ ცნობილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი ბრალდების მხარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებენ **ზ-----ის ბრალეულობას, სახელდობრ**, ნ-----ა ჭ----ძის, ზ----- ჭ----ძის, ნ----- ჭ----ძის, კ-----ის, ა-- ჭ----ძის, რ-----ის, ა-----ის გამოკითხვებისას მიღებული ინფორმაციები და საქმეში არსებულ სხვა მასალათა ერთობლიობა.

ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12-¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტის სუბიექტია ოჯახის წევრი. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹ მუხლის თა--ხმად, ოჯახური და--შაული ნიშნავს ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ამ კოდექსის 10--ე, 109-ე, 115-ე, 117-ე, 118-ე, 120-ე, 12--ე, 133¹, 133², 137-ე-141-ე, 143-ე, 144-ე-144³, 149-ე-151¹, 160-ე, 171-ე, 187-ე, 2-3-ე-2-5¹, 381¹ და 381² მუხლებით გათვალისწინებული და--შაულის ჩადენას. ოჯახური და--შაულისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა განისაზღვრება ამ მუხლში აღნიშნული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლით, ამ მუხლზე მითითებით.

აღნიშნული მუხლის შენიშვნით, ამ კოდექსის მიზნებისათვის ოჯახის წევრად ითვლება: დედა, მამა, პაპა, ბებია, მეუღლე, შვილი (გერი), ნაშვილები, მინდობით აღსაზრდელი, მშვილებელი, მშვილებლის მეუღლე, მინდობით აღმზრდელი (დედობილი, მამობილი), შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობელი, სიძე, რძალი, ყოფილი მეუღლე, არარეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფი პირი და მისი ოჯახის წევრი, მეურვე, მზრუნველი, მხარდამჭერი, აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირები, რომლებიც მუდმივად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

მხარეებს სადავო არ გაუხდიათ ის გარემოება, რომ ზ-----ე (მეუღლის მშობელი) და ნა-----ძე (რძალი) არიან ოჯახის წევრები.

სისტემატური შეურაცხყოფა.

მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი, ნა-----ძის გამოკითხვის ოქმით დადგენილია, რომ ზ-----ე ყოველთვის ჩხუბობდა და ამადლიდა საკვებს ნა-----ძეს და ეუბნებოდა, რომ ბევრს ჭამდა. ზ-----ე, 2018 წლის ნოემბრიდან, პოლიციისათვის მიმართვის დღემდე, ნა-----ძეს ყოველდღიურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას, რის გამოც ნა-----ძე იძულებული იყო ასულიყო სახლის მეორე სართულზე სიცივეში. ასევე ხშირად თავს აფარებდა მეზობლებს ა-- ჭ-----ძეს და რ-----ეს. ნა-----ძემ ასევე განმარტა, რომ ზ-----ის მიერ სიტყვიერი შეურაცხყოფის დროს მასთან იყვნენ არასრულწლოვანი შვილები ზ-----ი და ნ----- ჭ-----ძეები, რომლებიც დედასთან ერთად ტოვებდნენ ოთახს და მასთან ერთად ისხდნენ სიცივეში ან გადადიოდნენ მეზობელთან. ნა-----ძის განმარტებით, ზ-----ის ქმედებებით ის განიცდიდა ტანჯვას და თავს გრძნობდა დამცირებულად. კ-----ეს გამოკითხვის ოქმით, დადასტურებულია, რომ ზ-----ე სისტემატურად შეურაცხყოფდა ნა-----ძეს. არასრულწლოვანმა ბავშვებმა ზ-----ი ჭ-----ძემ და ნ----- ჭ-----ძემ დაადასტურეს, რომ ზ-----ე, მათი თანდასწრებით სისტემატურად აგინებდა ნა-----ძეს. ნა-----ძის მიერ გამოკითხვის ოქმში მითითებული გარემოებები ასევე დაადასტურეს მოწმეებმა რ-----ემ და ა-- ჭ-----ძემ.

სასამართლო განმარტავს, რომ **სისტემატური** ნიშნავს დროის ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში ქმედებების განხორციელებას ინტენსიურად, განმეორებითობის გარკვეული ხარისხით. მოცემულ შემთხვევაში მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ზ-----ე ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას ნა-----ძეს.

რამაც გამოიწვია ტანჯვა და დამცირება, ჩადენილი არასრულწლოვანთა თანდასწრებით მათივე ოჯახის წევრის მიმართ.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **12-1-ე** მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტების ობიექტური შემადგენლობა გულისხმობს ქმედებას - სისტემატურ შეურაცხყოფას შედეგს - ტანჯვას და დამცირებას და მიზეზობრივ კავშირს მოქმედებასა და შედეგს შორის.

მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ბრალდებულის მიერ დაზარალებულის სისტემატურმა შეურაცხყოფამ, შედეგად დაზარალებულის ტანჯვა და დამცირება გამოიწვია. ნა-----ძემ განმარტა, რომ მის მიმართ განხორციელებული ძალადობის გამო მას დაუზიანდა ფსიქიკა, რის გამოც მკურნალობდა ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში და ძლიერ განიცდიდა და იტანჯებოდა თავისი მდგომარეობით.

საქმის არსებით სხდომაზე ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი და მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებების შედეგად დადგენილი საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გაა--ლიზებით ცალსახაა, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის ურთიერთსაწინააღმდეგო. მოწმეთა მიერ გადმოცემული ინფორმაციები თანხვედრაშია ერთმანეთთან.

ამასთან, საგულისხმოა ის გარემოება, რომ ზემოაღნიშნული პირების მიერ ჩამოყალიბებული პოზიციები დადასტურებულია სხვა მტკიცებულებებით, რის გამოც სასამართლო მათ მიიჩნევს უტყუარ მტკიცებულებად.

ამდენად, სასამართლომ ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად შეისწავლა და გააანალიზა რა მხარეთა მიერ სასამართლოს სხდომაზე უდავოდ მიჩნეული, პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი სისხლის სამართლის საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ზემოთ მიმოხილული, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულია, რომ **ზ-----ემ ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12-1-ე მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტით** (ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ტანჯვა და დამცირება, ჩადენილი არასრულწლოვანთა თანდასწრებით მათივე ოჯახის წევრის მიმართ) გათვალისწინებული და--შაული.

3. სამართლებრივი შეფასება

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 ნაწილის თანხმად, არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდა--შაულობა, მტკიცების ტვირთი ეკისრება ბრალმდებელს. ამავ ე მუხლის მე-3 ნაწილის თა--ხმად, მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, გამამტყუნებელი გა--ჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 2-9-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თა--ხმად, გამამტყუნებელ გა--ჩენს არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს ვარაუდი.

სასამართლო განმარტავს, რომ პირის დამნაშავედ ცნობის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, გამამტყუნებელი გა--ჩენის გამოსატა--დ საჭირო მტკიცებულებების უტყუარობის ხარისხი არის მაღალი. მტკიცებულებათა ერთობლიობა არ უნდა ტოვებდეს პასუხგაუცემელ კითხვებს, რომლებიც და--შაულის ჩადენის არსებით გარემოებებს ეჭვქვეშ დააყენებს.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს სხდომაზე გამოკვლეული და პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებები, იდენტურად ადასტურებენ საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებებს. აღნიშნულ მტკიცებულებებს შორის არ არსებობს არსებითი ხასიათის

წინააღმდეგობები, რაც ეჭვქვეშ დააყენებდა მათ სანდოობას.

სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის თა--ხმად, სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებისთა--ვე სისხლის სამართლის პროცესი ხორციელდება მხარეთა თა--სწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მტკიცებულებათა მოპოვება და წარდგენა მხარეთა უფლებამოსილებას წარმოადგენს. სასამართლო კი გადაწყვეტილებას ღებულობს მხოლოდ მხარეთა მიერ წარდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე.

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტის თა--ხმად, ყოველი პირი, ვისაც ბრალად ედება სისხლის სამართლის და--შაულის ჩადენა, ითვლება უდა--შაულოდ, ვიდრე მისი ბრალეულობა არ დამტკიცდება კანონის შესაბამისად. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, გა--ჩენი უნდა ემყარებოდეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა თავისუფალ შეფასებას, დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებებიდან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნ-----ი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან. (El Masri v The Former Yugoslav Republic of Macedonia № 39630/09, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2012 წლის 13 დეკემბრის გადაწყვეტილება; Hassan v The UK №29750/09, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2014 წლის 16 სექტემბრის გადაწყვეტილება).

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 ნაწილის თანხმად, არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდა--შაულობა, მტკიცების ტვირთი ეკისრება ბრალმდებელს. ამავსე მუხლის მე-3 ნაწილის თა--ხმად, მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, გამამტყუნებელი გა--ჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას.

სასამართლო განმარტავს, რომ პირის დამნაშავედ ცნობის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, გამამტყუნებელი გა--ჩენის გამოსატა--დ საჭირო მტკიცებულებების უტყუარობის ხარისხი არის მაღალი. მტკიცებულებათა ერთობლიობა არ უნდა ტოვებდეს პასუხგაუცემელ კითხვებს, რომლებიც და--შაულის ჩადენის არსებით გარემოებებს ეჭვქვეშ დააყენებს.

მხარეთა მიერ სასამართლოს სხდომაზე უდავოდ მიჩნეული, პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებების შეფასების შედეგად, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ბრალდებულმა **ზ-----ემ**, მის მიერ განხორციელებული

ქმედებით, ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12^{-1-ე} მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ", ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული და--შაული.

4. პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები

ზ-----ეს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები არ გააჩნია.

5. სასჯელის ან სხვა ღონისძიების გამოყენების დასაბუთება

სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 2-9-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თა--ხმად, სასამართლოს გა--ჩენი უნდა იყოს სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თა--ხმად, სასამართლოს გა--ჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი და--შაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს გა--მტკიცებს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომელიც სასამართლოს ავალდებულებს დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

ამასთან, სასჯელის დანიშვნის დროს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თა--ხმად, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, კერძოდ, და--შაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

სასამართლო განმარტავს, რომ სასჯელის სამართლიანობა, სასამართლომ უნდა შეაფასოს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. თითოეული ჩადენილი ქმედება და მისი ჩამდენი პირი თავისი ინდივიდუალობით გამოირჩევა, შესაბამისად, სწორედ ამ გარემოების გათვალისწინებით ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს პერსონალური, თა--ზომიერი და პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილი და--შაულის სიმძიმესთან.

სასამართლო ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ ზ-----ეს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები არ გააჩნია. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ ბრალდებული არ არის ნასამართლევ.

ამდენად, ზ-----ეს უნდა შეეფარდოს სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რაც გახდება საფუძველი მომავალში საზოგადოებაში მისი უსაფრთხო ინტეგრაციისა და იქნება დამაფიქრებელი ბრალდებულისათვის, რათა მან უკეთ გააცნობიეროს

ჩადენილი ქმედების ხასიათი, მართლწინააღმდეგობა, გამოწვეული შედეგის სიმძიმე და ბოლოს, უნდა შეამციროს ბრალდებულის მიერ ახალი და--შაულის ჩადენის რისკი, რაც ხელს შეუწყობს სამართლიანობის აღდგენას. სასამართლო ასევე აფასებს ჩადენილი ქმედების მართლწინააღმდეგობას, ხასიათს და ზოგადი და კერძო პრევენციის მიზნებისათვის მიაჩნია, რომ სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპიდან გამომდინარე, **ზ-----ეს** სასჯელის სახედ და ზომად უნდა დაენიშნოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 12-¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტით გათვალისწინებული და--შაულის ჩადენისათვის განსაზღვრული სასჯელი - თავისუფლების აღკვეთის სახით.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **44.4.** მუხლის თა--ხმად, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა არ დაენიშნება საპენსიო ასაკის პირს.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **50.5.** მუხლით ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას სასამართლო უფლებამოსილია, გა--ჩენით დაადგინოს სასჯელის ნაწილის მოხდა, ხოლო და--რჩენი ნაწილის პირობით მსჯავრად ჩათვლა, თუ ბრალდებული (მსჯავრდებული) აღიარებს და--შაულს (თუ პირს არ წაასწრეს და--შაულის ჩადენისას ან ჩადენისთა--ვე), ასახელებს და--შაულის ჩადენაში თა--მონაწილეებს და თა--მშრომლობს გამოძიებასთან.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **63.3.** მუხლის თა--ხმად, თუ მსჯავრდებულმა ჩაიდინა განზრახი ნაკლებად მძიმე ან გაუფრთხილებელი და--შაული და **იგი აღიარებს** და--შაულს ან/და თა--მშრომლობს გამოძიებასთან, სასამართლო უფლებამოსილია დაადგინოს, რომ დანიშნული სასჯელი ჩაითვალოს პირობითად, თუ მსჯავრდებული წარსულში ნასამართლევი არ ყოფილა განსაკუთრებით მძიმე ან განზრახი მძიმე და--შაულის ჩადენისათვის.

იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომ **ზ-----ე** არის საპენსიო ასაკის და არ აღიარებს ბრალად წარდგენილი და--შაულის ჩადენას, მითითებული ნორმების საფუძველზე, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი **ზ-----ის** მიმართ სასჯელის სახით გამოიყენოს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა, დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლა, ან სასჯელის ნაწილის მოხდა, ან/და პირობით მსჯავრად ჩათვლა.

6. ნივთმტკიცების, ყადაღის ან სხვა საკითხების გადაწყვეტა

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის **81-ე** მუხლის პირველი ნაწილის "ა" და "ე" ქვეპუნქტებით, გა--ჩენში, სისხლისსამართლებრივი დევნის ან/და გამოძიების შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილებაში ნივთიერი მტკიცებულების საკითხი შემდეგნაირად უნდა გადაწყდეს: თუ და--შაულის იარაღს ან საგანს ღირებულება არა აქვს, იგი ნადგურდება, ხოლო თუ მას აქვს რაიმე ღირებულება, ხდება მისი საპროცესო კონფისკაცია; დაზარალებულის, გამართლებულის ან სხვა პირის კუთვნილი ყველა ნივთი და დოკუმენტი, ბრალდებულისა და იმ პირის გარდა, რომელსაც მათზე ქონებრივი პასუხისმგებლობა ეკისრება, უბრუნდება მესაკუთრეს ან მფლობელს. "CD" დისკი, უნდა დაერთოს სისხლის სამართლის საქმეს და შენახულ უნდა იქნას

სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 50-ე, 53-ე, 59-ე, მუხლებით, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 81-ე, 2-8-ე, 2-9-ე, 2-0-ე, 2-1-ე, 2-2-ე, 2-7-ე და 292-ე, მუხლებით,

და ა დ გ ი ნ ა

- 1. ზ-----ე** ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **12-1-ე** მუხლის მე-2 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტით გათვალისწინებული და--შაულის ჩადენაში და **ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნოს თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლის ვადით.**
- 2. ზ-----ის** პატიმრობის ვადა აითვალოს დაკავების მომენტიდან.
- 3. ზ-----ე** მოთავსდეს სპეციალური პენიტენციური სამსახურის შესაბამის პენიტენციურ დაწესებულებაში.
- 4. გაუქმდეს ზ-----ის** მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება გირაო.
- 5. გა--ჩენი** გადაეგზავნოს **ო-----ის** რაიონულ სამმართველოს.
- 6. საქმეზე მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ ნივთიერი მტკიცებულების საკითხის გადაწყვეტა:**
 - 6.1. "CD" დისკი, დაერთოს** სისხლის სამართლის საქმეს და შენახულ იქნას სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით.
- 7. გა--ჩენი** კანონიერ ძალაში შედის გამოცხადებისთა--ვე.
- 8. ბრალდების მხარის მიერ გა--ჩენის გასაჩივრება** შეიძლება სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში მისი გამოცხადებიდან **1 (ერთი) თვის** ვადაში **ო-----ის** რაიონული სასამართლოს მეშვეობით.
- 9. მსჯავრდებულ ზ-----ეს** უფლება აქვს გა--ჩენი გაასაჩივროს **1 (ერთი) თვის** ვადაში: დაპატიმრებიდან ან სათა--დო ორგანოებში გამოცხადების მომენტიდან; ან პირველი ინსტანციის სასამართლოს გა--ჩენის გამოცხადებიდან, თუ მსჯავრდებული ითხოვს სააპელაციო საჩივრის განხილვას მისი მონაწილეობის გარეშე.

მოსამართლე

ბიძინა სტურუა